II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. szeptember 25.)

a Franciaország által a Teollisuuden Voima Oy számára az AREVA NP (a korábbi Framatome ANP) által építendő atomerőmű projektje keretében végrehajtott C 45/06 (ex NN 62/A/06) számú intézkedésről

(az értesítés a C(2007) 4323. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/281/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első francia bekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felszólították az érdekelteket, hogy az említett cikkeknek megfelelően nyújtsák be észrevételeiket [1], és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) A Greenpeace 2004. október 11-én kelt, a Bizottságnál 2004. október 15-én iktatott levelében panaszt nyújtott be ez utóbbihoz amiatt, hogy a Compagnie française d'assurance pour le commerce extérieur (a továbbiakban: Coface) a Framatome ANP vállalat által nyújtott szolgáltatások exportálható francia hányadára vonatkozó kezességet nyújtott a Teollisuuden Voima Oy (a továbbiakban: TVO) finn vállalat számára. Azóta a Framatome ANP vállalatot AREVA NP-re nevezték át [2].

(2) A Bizottság ezt a panaszt 2004. október 29-én CP 201/2004 nyilvántartási számon vette nyilvántartásba.

(3) A Bizottság 2004. november 4-i, D/57822 hivatkozási számú levelében tájékoztatást kért a francia hatóságoktól a kezességvállalásról. A francia hatóságok 2004. december 10-én kelt, a Bizottságnál 2004. december 13-án iktatott levelükben elküldték ezeket az információkat.

(4) A European Renewable Energies Federation asbl (a továbbiakban: EREF) 2004. december 14-én kelt, a Bizottságnál 2004. december 16-án iktatott levelében panaszt nyújtott be ez utóbbihoz, megkérdőjelezve, hogy a TVO új atomerőművének építésére, finanszírozására, illetve üzemelésére vonatkozó szabályok megfelelnek-e a közösségi jognak. Az EREFF azt állítja, hogy a Coface kezességvállalásán felül a Bayerische Landesbank (a továbbiakban: BLB), illetve az AB Svensk Exportkredit (a továbbiakban: SEK) által ajánlott finanszírozás szintén támogatásnak minősül.

(5) A Bizottság e panasz állami támogatással kapcsolatos vonatkozásait 2004. december 21-én, a CP 238/2004 nyilvántartási számon vette nyilvántartásba. A Bizottság ezt követően nagyrészt együttesen kezelte a két panaszt, mivel a CP 238/2004 sz. panasz tárgya magában foglalja a CP 201/2004 sz. panaszt is.

[1] HL C 23., 2007.2.1., 11. o.

[2] A határozat érthetőségének megkönnyítése érdekében a névváltozás előtti időszakra is a jelenlegi „AREVA NP" elnevezést fogjuk használni.

(6) A Bizottság 2005. február 15-i, D/51174 hivatkozási számú levelében tájékoztatást kért a német hatóságoktól a panaszok által érintett intézkedésekről. A német hatóságok 2005. március 16-án kelt, a Bizottságnál 2005. március 17-én iktatott levelükben elküldték ezeket az információkat.

(7) A Bizottság 2005. május 26-i, D/54101 hivatkozási számú levelében tájékoztatást kért a francia hatóságoktól a panaszok által érintett intézkedésekről. A francia hatóságok 2005. július 26-án kelt, a Bizottságnál 2005. július 27-én iktatott levelükben elküldték ezeket az információkat.

(8) A Bizottság 2005. június 7-i, D/54366 hivatkozási számú levelében tájékoztatást kért a finn hatóságoktól a panaszok által érintett intézkedésekről. A finn hatóságok 2005. július 8-án kelt, a Bizottságnál 2005. július 11-én iktatott levelükben elküldték ezeket az információkat.

(9) A Bizottság 2005. június 8-i, D/54377 hivatkozási számú levelében tájékoztatást kért a svéd hatóságoktól a panaszok által érintett intézkedésekről. A svéd hatóságok 2005. július 7-én kelt, a Bizottságnál 2005. július 18-án iktatott levelükben elküldték ezeket az információkat.

(10) 2005. szeptember 2-án a Bizottság és az EREF között megbeszélésre került sor.

(11) Az EREF 2005. november 18-án kelt, a Bizottságnál 2005. november 22-én iktatott levelében elsősorban a CP 238/2004. sz. panaszban ismertetett állami támogatásokkal kapcsolatos további információkat szolgáltatott a 2004. december 14-én kelt panaszához.

(12) A Bizottság 2005. december 9-i, D/59668 hivatkozási számú levelében további tájékoztatást kért a svéd hatóságoktól a panaszok által érintett intézkedésekről. A svéd hatóságok 2006. április 6-án kelt, a Bizottságnál 2006. április 10-én iktatott levelükben elküldték ezeket az információkat.

(13) A Bizottság 2006. január 13-i, D/50295 hivatkozási számú levelében további tájékoztatást kért a francia hatóságoktól a panaszok által érintett intézkedésekről. A francia hatóságok a 2006. február 20-án kelt, a Bizottságnál 2006. február 21-én iktatott elektronikus levelükben, valamint az azt kiegészítő 2006. március 10-én kelt, a Bizottságnál 2006. március 13-án iktatott elektronikus levelükben elküldték ezeket az információkat.

(14) A francia hatóságok 2006. április 5-én kelt, a Bizottságnál ugyanazon a napon iktatott elektronikus levelükben a panaszok által érintett intézkedésekre vonatkozóan kiegészítő információkat juttattak el a Bizottsághoz.

(15) A Greenpeace 2006. május 4-én kelt, a Bizottságnál 2006. május 12-én iktatott levelében a CP 201/2004 sz. panaszra vonatkozóan kiegészítő információkat küldött a Bizottságnak.

(16) 2006. július 4-én megbeszélésre került sor a Bizottság, a francia hatóságok, valamint egy bank, az AREVA NP, illetve a TVO képviselői között. Ezen a megbeszélésen a francia hatóságok a panaszok által érintett intézkedésekre vonatkozóan dokumentumokat adtak át a Bizottságnak.

(17) Az EREF 2006. július 18-án kelt, a Bizottságnál 2006. július 25-én iktatott levelében további információkat szolgáltatott a CP 238/2004 sz. panaszról, továbbá felszólította a Bizottságot, hogy hozzon döntést az ügyben.

(18) A Bizottság 2006. szeptember 7-én NN 62/2006 nyilvántartási számon összevonta a két panaszt. 2006. szeptember 20-án az ügyet NN 62/A/2006, illetve NN 62/B/2006 számon két alügyre bontotta [3]. Az NN 62/A/2006 sz. ügy a panaszoknak a Coface kezességére vonatkozó aspektusaira terjed ki. Az NN 62/B/2006 sz. ügy a CP 238/2004 sz. panasz azon vonatkozásaira terjed ki, amelyek a BLB részvételével nyújtott hitelkerettel, illetve a SEK által nyújtott bilaterális kölcsönnel kapcsolatosak (a CP 201/2004. sz. panasz nem tér ki ezekre az aspektusokra).

(19) 2006. október 24-én a Bizottság mindkét ügyben határozatot hozott. Egyrészt első határozatában [4] megállapította, hogy azok az intézkedések, amelyekre az NN 62/B/2006 sz. ügy vonatkozik, nem minősülnek támogatásnak. Másrészt értesítette a Francia Köztársaságot arról, hogy megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást a Coface kezességére vonatkozóan, illetve egyidejűleg az NN 62/A/2006. sz. ügy számát C 45/2006-ra változtatta. Ez az intézkedés képezi a C 45/2006 sz. ügyben folytatott hivatalos vizsgálati eljárást lezáró jelenlegi határozat tárgyát.

[3] Ez a kettébontás azért látszott szükségesnek, mivel az intézkedések egy része Franciaországra vonatkozott, a többi pedig Németországot és Svédországot érintette. Márpedig – különösen az ügyirat francia részében – olyan bizalmas információk szerepeltek, amelyeket nem lehetetett a többi tagállamnak továbbítani. Ezenfelül a Bizottság az ügyirat német és svéd részével kapcsolatban az előzetes vizsgálat eredményeképp végleges álláspontot tudott kialakítani, az ügyirat francia része tekintetében ugyanakkor hivatalos vizsgálati eljárást kellett indítani.

[4] COM(2006)4963 végleges (HL C 23., 2007.2.1., 5. o.).

(20) A francia hatóságok 2006. november 14-én kelt, a Bizottságnál 2006. november 16-án iktatott levelükben arra kérték az utóbbit, hogy hosszabbítsa meg az észrevételeik előterjesztésére rendelkezésre álló határidőt. A Bizottság november 30-i levelében megadta ezt a haladékot. A francia hatóságok 2006. december 22-én kelt és 2007. január 4-én iktatott levelükben előterjesztették észrevételeiket.

(21) Az eljárás megindítására vonatkozó bizottsági határozatot 2007. február 1-jén közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([5]). A Bizottság felkérte az érdekelteket, hogy ismertessék a kérdéses intézkedéssel kapcsolatos észrevételeiket. A Bizottsághoz tíz harmadik féltől érkeztek e tárgyra vonatkozó észrevételek. A Bizottság 2007. március 23-án kelt, D/51341 hivatkozási számú levelében továbbította ezeket Franciaországnak, lehetőséget adva számára, hogy észrevételeket tegyen. A francia hatóságok – azt követően, hogy határidő-hosszabbítást kértek – 2007. május 11-én kelt és 2007. május 14-én iktatott levelükben küldték el észrevételeiket.

2. LEÍRÁS

2.1. Az Olkiluoto 3 projekt

(22) Finnország jelenleg négy atomreaktorral rendelkezik. Ezek közül kettő, amely a Fortum vállalat tulajdonában áll, Loviisaban található. A másik kettő Olkiluotoban van, és a TVO társaság tulajdona.

(23) A TVO olyan nonprofit vállalat, amely előállítási áron szolgáltat elektromos áramot a részvényeseinek. A TVO tőkéjét az egyes atomerőműveknek vagy atomerőműcsoportoknak megfelelően több hányadra osztották. A TVO tőkehányada egy részének birtoklása arra jogosít, hogy a megfelelő atomerőműben termelt energia azonos hányadát előállítási áron vásárolják meg.

(24) A TVO részvényesei elsősorban az energiaágazat, illetve a jelentős energiafogyasztású ipari ágazatok vállalatai.

(25) A TVO – amely már két atomreaktorral rendelkezik, illetve részesedése van egy szén- és egy szélerőműben – jelenleg harmadik atomreaktorát építteti az Olkiluoto elnevezésű telephelyen. Ez a reaktor „Olkiluoto 3" néven vált ismeretessé.

(26) Az Olkiluoto 3 reaktor felépítéséért felelős szervezet a 66 %-os tulajdonrésszel rendelkező Siemens vállalatot, illetve az AREVA és a Siemens vállalat leányvállalatát, a 34 %-os tulajdonrésszel rendelkező az AREVA NP-t tömörítő konzorcium. A 2002 szeptemberében közzétett ajánlati felhívást követően a TVO a konzorciumot választotta ki a terv megvalósítására. A TVO 2003. október 15-én közölte az AREVA NP/Siemens konzorciummal, hogy az a megfelelőnek tartott ajánlattevő („*preferred bidder*"). A kivitelezési szerződést 2003. december 18-án írták alá. A Bizottsághoz eljuttatott információk szerint a kiválasztott konzorciumon kívül […] (*) vállalatok vettek részt az ajánlati felhívásban.

(27) Az Olkiluoto 3 lesz az első az európai nyomottvizes reaktor (*European Pressurised Water Reactor*, EPR) típusú új generációs reaktorok közül. Kapacitása el fogja érni az 1 600 MW-ot. Az eredeti terv szerint a reaktort 2009-ben kellene üzembe helyezni. Mivel azonban az erőmű kivitelezése késedelmet szenvedett, üzembe helyezésének jelenlegi tervezett időpontja 2010 vége vagy 2011 eleje.

2.2. Finanszírozás

(28) A TVO több forrást használ fel az Olkiluoto 3 terv finanszírozására, amelynek teljes költsége meghaladja a hárommilliárd eurót.

(29) A TVO részvényesei először is kötelezettséget vállaltak arra, hogy az új reaktort képviselő külön részvényhányad létrehozásával a projekt költségének körülbelül [15–30 %-át] kitevő összeggel emelik a TVO tőkéjét (saját tőkéjét). Másodsorban a részvényesek a teljes költség [0–15 %-ának] erejéig alárendelt kölcsönt nyújtanak. A részvényesek által a beruházási szerződés 2003. decemberi aláírásakor nyújtott fenti pénzügyi eszközökön felül a TVO egy nemzetközi bankszindikátussal hitelszerződést, illetve több bilaterális kölcsönszerződést kötött. Azóta a Coface kezességével fedezett, 2004 márciusában megkötött kölcsönszerződés, illetve a 2005 júniusában megkötött új hitelszerződés, továbbá új bilaterális kölcsönök segítségével refinanszírozták a fenti adóságokból finanszírozott költségek legnagyobb részét.

2.2.1. *Hitelkeret*

(30) 1,35 milliárd EUR összegű hitelkeretről van szó (a továbbiakban: hitelkeret).

(31) Ezt a hitelkeretet a BLB, a BNP Paribas, a JP Morgan, a Nordea, illetve a Svenska Handelsbanken – mint megbízott vezető szervezők („*Mandated Lead Arrangers*") – részvételével létrejött bankszindikátus nyújtotta a TVO-nak. Az öt megbízott vezető szervező (*Mandated Lead Arrangers)* 2003. november 11-én kelt levelében kötelezettséget vállalt, hogy szükség esetén egyenként 500 millió EUR-t, összesen 2,5 millárd EUR kölcsönt nyújt. A szindikációs folyamat során egyéb bankok is részt vettek hitelmegállapodásban. Ezt a hitelmegállapodást 2003. december 17-én tizenkét, azonos feltételekkel részt vevő bank írta alá.

([5]) Lásd a 1. lábjegyzetet.

(*) Szakmai titoktartási kötelezettség alá tartozó információ.

(32) A 2003. december 17-én megkötött hitelmegállapodás két, egyenként 5, illetve 7 éves futamidejű hányadból áll. A hitel az EURIBOR szerint indexált változó kamatozású. Az ötéves hányad az első három évben az EURIBOR felett […] bázispont (a továbbiakban: bp) kamatkülönbözetet („spread") kínál. A spread a […] évben […] bp-re nő („step up"). A 7 éves hányad az első három évben […] bp spread-et, majd […] évben […] bp, illetve a […] évben […] bp step up-ot kínál. A kölcsönhöz nem járul állami kezességvállalás.

(33) A TVO és a bankok közötti, 2003. december 17-én aláírt szerződés eredetileg összesen 1,95 milliárd EUR összegre vonatkozott. Ezt az összeget 2004 márciusában a TVO számára a Coface kezességével nyújtott, a 2.2.2. szakaszban ismertetett kölcsön következtében 1,35 milliárd EUR-ra csökkentették.

(34) 2005 júniusában a TVO az egyéb finanszírozáson felül – a kedvezőbb piaci feltételeket kihasználva – újabb 1,6 milliárd eurós hitelmegállapodást kötött. A TVO csupán átlagosan […] bp-vel az EURIBOR feletti kamatkülönbözetet fizet erre a 7 éves hitelkeretre. Mivel a TVO az Olkiluoto 3 projekthez kapcsolódó előzetes kiadásokat az e szakaszban ismertetett egyéb finanszírozási forrásokból – így elsősorban a részvényesek által nyújtott pénzeszközök segítségével – fedezte, így végül soha nem kellett felhasználnia a 2003 decemberében megkötött hitelmegállapodást, és felmondta azt.

(35) 2004. június 11-én a Bizottság az Euratom-Szerződés 43. cikke szerinti kedvező véleményt nyilvánított, amelyben kifejtette, hogy „az említett ipari projekt regionális és európai szinten egyaránt hozzájárul az energiaellátás biztonságának és diverzifikációjának javításához", valamint „e beruházás valamennyi aspektusa megfelel az Euratom-Szerződés célkitűzéseinek".

2.2.2. *A Coface kezességével nyújtott kölcsön*

(36) A […] bank kivételével a (31) preambulumbekezdésben említettekkel azonos megbízott vezető szervezők („*Mandated Lead Arrangers*") által nyújtott 570 millió EUR összegű hitelkeretről (a továbbiakban: „biztosítékkal fedezett kölcsön", a kölcsön szó azért került kiválasztásra, hogy elkerüljék a 2.2.1. szakaszban említett hitelkerettel való esetleges összetévesztést) van szó.

(37) A TVO a tőkeösszeget az AREVA NP részére esedékes kifizetéseinek megfelelő összegekben, 5 éves időtartam során fokozatosan hívja le. A tőketörlesztés hetente, azonos törlesztőrészletekben történik. A törlesztés az utolsó kifizetést követően 6 hónappal kezdődik és 12 évig tart. A francia hatóságok számítása szerint a kölcsön átlagos futamideje 8,92 év.

(38) A bankoknak fizetett kamatláb változó és az EURIBOR szerint indexált. A kölcsön ezen index felett […] bp kamatkülönbözetet kínál a bankok számára.

(39) A kölcsönre exporthitel-biztosítási tevékenységének keretében a Coface vállalt kezességet a francia állam megbízásából. A biztosítást a biztosított bankok kötötték meg. A Coface a kölcsönösszeg 95 %-át biztosítja ezen a jogcímen. E biztosítás igénybevételéhez a Coface átalányösszegként valamennyi kifizetés [2,5–3,5 %]-át számítja fel, tehát a Coface-t megillető díj teljes összege [14,25–19,95] millió EUR. E díjat a bankoknak számítja fel, amelyek ezt követően a (38) preambulumbekezdésben meghatározott kamatlábon felül kiszámlázzák azt a TVO-nak.

(40) Az e kezesség odaítéléséről szóló döntés meghozatalával megbízott külkereskedelmi kezességvállalási és hitelnyújtási bizottság 2003. november 17-én kedvező határozatot hozott. A Coface 2003. december 1-jén kezesi ígérvényt bocsátott ki. A biztosítékkal fedezett kölcsönről szóló szerződést 2004. március 25-én írták alá.

(41) Franciaország 2003. november 20-án értesítette erről a kezességről a hivatalosan támogatott exporthitelek irányelveiről szóló OECD-megállapodás (a továbbiakban: OECD-megállapodás) részes feleit. Meg kell jegyezni, hogy az érintett műveletet az OECD-megállapodás részes feleinek egyike sem kifogásolta.

2.2.3. *A bilaterális kölcsönök*

(42) A TVO – amikor meghozta a döntést a beruházásról – a hitelkereten felül különböző egyéb pénzügyi szervezetekkel is bilaterális kölcsönökről szóló szerződéseket kötött összesen […] millió EUR összegben. A SEK-kel kötötte meg a bilaterális kölcsönszerződések egyikét, 100 millió EUR összegben (lásd az NN 62/B/2006. sz. ügyben hozott határozatot).

2.2.4. *A pénzügyi konstrukciónak és az események időrendjének az összefoglalása*

(43) Az alábbi táblázat mutatja be az Olkiluoto 3 finanszírozásának megoszlását 2004. március 25-én.

1. táblázat

Az olkiluoto 3. projekt finanszírozásának megoszlása (2004.03.25-én)

Finanszírozási forrás	Összeg (EUR-ban)	A projekt költségének aránya
A TVO tőkeemelése	[…] millió	[15–30] %
A részvényesek alárendelt kölcsöne	[…] millió	[0–15] %
Hitelkeret	1,35 milliárd	kb. 42 %
A Coface kezességével nyújtott kölcsön	570 millió	kb. 18 %
Bilaterális kölcsönök	[…] millió	[15–30] %
Összesen	> 3 milliárd	100 %

(44) Az alábbi táblázat pedig az események időrendjét ismerteti.

2. táblázat

A projekt ütemezése (a legfontosabb lépések 2002 és 2004 között)

Dátum	Esemény
2002 szeptemberét megelőzően	A TVO kiválasztja az atomerőműben alkalmazandó reaktor típusát (a megfelelő engedélyek megszerzésére vonatkozó eljárás).
2002 szeptembere	Az ajánlati felhívást közzéteszik (az ajánlatok értékelésének az ajánlattételi dokumentációban található kritériumai nem foglalják magukban az ajánlattevők pénzügyi hozzájárulását).
2003 márciusa	Az ajánlatok beérkeznek a TVO-hoz és megkezdődik az értékelési eljárás.
2003. május-június	Az ajánlatok értékelésével párhuzamosan, de attól függetlenül a TVO felkéri az ajánlattevőket, hogy tegyenek észrevételeket exporthitel alternatív finanszírozási forrásként történő igénybevételének a lehetőségére.
2003. augusztus – szeptember	A TVO 2,5 milliárd EUR szindikált hitel nyújtására vonatkozó ajánlattételi felhívást tesz közzé bankok számára.
2003. október 15.	A TVO értesíti az AREVA NP/Siemens konzorciumot, hogy az a megfelelőnek tartott ajánlattevő („*preferred bidder*”).

Dátum	Esemény
2003. november 11.	Öt bank legfeljebb 2,5 milliárd eurós hitelnyújtási kötelezettséget vállal.
2003. december 1.	A külkereskedelmi kezességvállalási és hitelnyújtási bizottság 2003. november 17-i kedvező határozatát követően a Coface 570 millió EUR összegű exporthitelre vonatkozó kezességi ígérvényt állít ki az AREVA NP számára.
2003. december 17.	Aláírják az 1,95 milliárd eurós (a Coface kezessége nélküli) szindikált hitelkeretről szóló szerződést, amely a részvényesek hozzájárulásával, illetve egyéb bilaterális kölcsönökkel együtt valamennyi finanszírozási igényt fedez.
2003. december 18.	Aláírják a TVO-nak és az AREVA NP/Siemens konzorciumnak az atomerőmű kivitelezésére vonatkozó kereskedelmi szerződését.
2003. december vége – 2004 januárja	A TVO megbeszéléseket kezd a bankokkal az exporthitel feltételeiről.
2004. február 4.	A TVO és a bankok meghatározzák az exporthitel feltételeit (elsősorban a banki spread meghatározása).
2004. március 25.	Aláírják a Coface kezességével nyújtott 570 millió EUR összegű kölcsönről szóló szerződést, és ezt követően 1,35 milliárd euróra csökkentik a szindikált hitelkeretet.

3. AZ ELJÁRÁS KEZDEMÉNYEZÉSÉHEZ VEZETŐ OKOK LEÍRÁSA

(45) 2006. október 24-i határozatában a Bizottság első lépésben azt elemzi, hogy az intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti támogatásnak minősül-e. A határozat ebből a célból részletesen megvizsgálja, hogy fennáll-e az előny vagy sem. A Bizottság megállapítja, hogy a Coface által felszámított [2,5–3,5] %-os kezességvállalási díjat nem lehet közvetlenül összehasonlítani a piaci árfolyammal, tekintve hogy a jelek szerint egyetlen biztosító sem kínálja ezt a fajta pénzügyi terméket. Viszont – mivel kölcsönre vonatkozik az állami kezességvállalás – lehetségesnek tűnik a biztosítékkal fedezett kölcsön teljes költségét – amelyet a fizetett kamat és a kezességvállalási díj összegeként határoztak meg – összehasonlítani azzal az összeggel, amelyet az adósnak az állami kezességvállalás hiányában kellene kifizetnie. A biztosítékkal fedezett kölcsön teljes költségének a 2.2.1. szakaszban ismertetett, és piaci árfolyamúnak tekintett hitelkeret költségével végzett összehasonlítása alapján a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a biztosítékkal fedezett kölcsön a jelek szerint nem csökkenti a kölcsönvevő szokásos pénzügyi terheit. Úgy tűnik tehát, hogy a TVO ennek révén nem jutott előnyhöz. A Bizottság mindamellett megjegyzi, hogy ez az előzetes következtetés bizonyos számú feltevésen alapul. Ennélfogva a Bizottság ebben a szakaszban nem zárhatta ki teljesen annak lehetőségét, hogy az intézkedés támogatásnak minősül, illetve úgy határozott, hogy lehetőséget biztosít Franciaország és az érdekelt felek számára, hogy észrevételeket tegyenek az alkalmazott módszerekre, valamint azokra a feltevésekre, amelyek alapján a Bizottság elvégezte az előny fennállására vonatkozó elemzését.

(46) Az esetleges támogatás összeegyeztethetősége tekintetében a Bizottság rámutat, hogy míg egyes elemek – az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján – alátámasztják az összeegyeztethetőséget, mások látszólag az ellenkező irányba mutatnak. Ezért nem lehet eleve feltételezni az esetleges támogatás összeegyeztethetőségét.

(47) A Bizottság úgy határozott, hogy megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást, mivel nem zárható ki, hogy az intézkedés támogatásnak minősül, illetve ebben az esetben nem biztos, hogy összeegyeztethető a közös piaccal.

4. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

(48) A TVO vállalat 2007. január 2-i levelében közölte a Bizottsággal észrevételeit. A TVO jelzi, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat sorozatos ténybeli tévedéseket tartalmaz, és javításokra tesz javaslatot. Úgy véli továbbá, hogy a Bizottság által elvégzett egyes értékelések kizárólag hipotetikus és elméleti feltételezéseken alapulnak. Az előny fennállása tekintetében a TVO – amely ebben a vonatkozásban egyetért a Bizottság előzetes értékelésével – közli, hogy a Coface kezességével

nyújtott kölcsön drágább volt, mint a hitelkeret, illetve az abban az időben rendelkezésre álló egyéb finanszírozási források. A TVO azonban a biztosítékkal fedezett kölcsönt választotta, mivel annak hosszabb a futamideje, illetve ezáltal csökkenthette a bankoktól kölcsönvett összeget, és így a jövőbeni finanszírozási igények esetére nagyobb, igénybe nem vett hitelkeretet tarthatott fenn ([6]). Ezért a TVO meggyőződése szerint a Bizottságnak arra a következtetést kellene jutnia, hogy a kezesség nem minősül az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak.

(49) A Greenpeace – amely ezen eljárás megindításakor az első panaszos volt (lásd e határozat 1. szakaszát) – 2007. március 1-je levelében közölte a Bizottsággal észrevételeit. A Greenpeace emlékeztet arra, hogy a Közösségen belül mindig tilosak voltak az exporttámogatások, és ezért úgy véli, hogy a Bizottságnak kedvezőtlen határozatot kellene hoznia a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatban, és elő kellene írnia a támogatás visszatérítetését. A Greenpeace levele nem tartalmaz észrevételt az előny fennállására vonatkozó, az eljárás megindításáról szóló határozatban szereplő előzetes elemzéssel kapcsolatban.

(50) Az EREF – amely ezen eljárás megindításakor a második panaszos volt (lásd e határozat 1. szakaszát) – 2007. március 1-je levelében közölte a Bizottsággal észrevételeit. Az EREF szerint nyilvánvaló, hogy a Közösségen belüli kereskedelem keretén belül az exportot biztosító kezességvállalás jogosulatlan állami támogatásnak minősül. Az EREF utal a 2005. november 18-i levelében kifejtett érvelésére, illetve azt kéri, hogy az utóbbit csatolják a jelen eljárás ügyiratához.

(51) Az EREF szerint a Coface-nek a projekt finanszírozásában való szerepvállalása határozott jelzést adott a magánszférában tevékenykedő bankoknak, hogy vállaljanak részt a projekt finanszírozásában. Az EREF tehát meg van győződve arról, hogy a Coface kezessége csökkenti a projekt finanszírozásában részt vevő bankok kockázatát, illetve mérsékli azt a saját tőkét, amelyet a bankoknak a szóban forgó kölcsönre kell fordítaniuk. A Coface kezessége – amely csökkenti a bankok által viselt kockázatot – arra sarkalhatja az utóbbiakat, hogy kedvezményes kamattal nyújtsanak kölcsönöket a TVO-nak. Ezáltal fokozódhat a kezességből származó előny. Az EREF álláspontja szerint – amennyiben a Coface visszavonná a kezességét – a projekt finanszírozási struktúrája összeomolhatna. Az EREF felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a felek közötti valamennyi szerződéses kapcsolatot, illetve az e szerződések megkötéséhez vezető tárgyalásokat.

(52) Az (51) preambulumbekezdésben összefoglalt általános megfontolásoktól eltekintve az EREF levele nem tartalmaz észrevételt az előny fennállására vonatkozó, az eljárás megindításáról szóló határozatban szereplő előzetes elemzéssel kapcsolatban.

(53) A Bizottság a (48), a (49), illetve az (50) preambulumbekezdésben említett három, észrevételeket megfogalmazó levélen kívül hat tagállamtól – Hollandiától, Svédországtól, Finnországtól, a Cseh Köztársaságtól, Ausztriától, valamint Németországtól –, illetve az exporthitelekkel foglalkozó tanácsi munkacsoport elnökétől ([7]) is kapott észrevételeket. Ezek a tagállamok nem fogalmaznak meg az ügy sajátosságaira vonatkozó észrevételeket, hanem azt sérelmezik, hogy a Bizottság exporthitel kapcsán az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást indított, és azt az álláspontot alakította ki, hogy nem zárható ki, hogy ez az intézkedés összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül. E tagállamok szerint az exporthiteleket az önmagában is a közösségi jogba integrált OECD-megállapodás szabályozza. A Bizottság szerintük jelentős jogbizonytalanságot okoz és az európai exportőrök külföldi versenytársaikkal szembeni helyzetét veszélyezteti azáltal, hogy exporthitellel kapcsolatban az EK-Szerződés 88. cikkében meghatározott állami támogatásra vonatkozó eljárásokat folytat.

5. **FRANCIAORSZÁG ÉSZREVÉTELEI**

(54) A francia hatóságok először is utalnak a projekt jellemzőire és főbb szakaszaira, elsősorban a projekt finanszírozására és az ajánlati felhívásra.

(55) A francia hatóságok a szóban forgó intézkedés értékelésével kapcsolatban elsődlegesen azt állítják, hogy az intézkedés nem minősíthető támogatásnak. Különösen azt hangsúlyozzák, hogy nem jelent előnyt. A francia hatóságok szerint a Coface piaci feltételekkel nyújtott kezességet. Észrevételt tesznek a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban választott módszerekre. Úgy vélik, hogy *„a bankok által rendszeresen alkalmazott”* módszerekről van szó, illetve rámutatnak, hogy ezek teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a kezességvállalási díj összhangban áll a piaci árfolyammal. A francia hatóságok rámutatnak, hogy ez a módszer megfelelően kiegészíthető és ellenőrizhető a „hitelértékek összehasonlításának módszere” elnevezésű, a pénzügyi eszközök összetettebb értékelését alkalmazó módszer segítségével. A francia hatóságok az utóbbi módszer alapján arra a következtetésre jutottak, hogy egy bank többre értékelné a biztosítékkal fedezett kölcsönt a hitelkeretnél, vagyis jövedelmezőbbnek tekintik az előbbit. Ez annyit jelent, hogy a Coface által nyújtott kezességgel biztosított hitel a finanszírozási költségek csökkentésével nem nyújt előnyt a projektben részes egyik félnek sem. A francia hatóságok arra is hivatkoznak, hogy a szóban forgó intézkedés azért sem minősülhet állami támogatásnak, mert sem a versenyt, sem a tagállamok közötti kereskedelmet nem befolyásolja.

([6]) Az eredeti nyelvű szöveg a következő: „TVO selected the facility on the basis that it had slightly longer maturity profile and it saved some room from banks for future financing needs.”

([7]) A munkacsoport elnöke – ebben az esetben Németország – jelezte, hogy az Egyesült Királyság nem támogatott valamennyi benyújtott észrevételt.

(56) Franciaország másodsorban azt állítja, hogy amennyiben az intézkedés támogatásnak minősülne, összeegyeztethető lenne a közös piaccal. Egyrészt az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján volna összeegyeztethető, hiszen indokolt célkitűzésre irányul és nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben. Másrészt az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján lenne az.

(57) Franciaország utolsósorban a visszatérítéssel kapcsolatos különböző nehézségekre mutat rá. Ennek kapcsán elsősorban a jogszerű elvárások elvére hivatkozik. Franciaország szerint a Bizottság hagyományosan nem jár el a közép- és hosszú futamidejű exporthitelek ügyében. Ezenfelül a kérdéses intézkedés összeegyeztethető az OECD-megállapodás rendelkezéseivel. Ez utóbbi tekintetében Franciaország elemzése hasonló az (53) preambulumbekezdésben említett, többi tagállam által benyújtott észrevételekhez.

6. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

(58) A Franciaország által 2004 márciusában végrehajtott intézkedés értékelése céljából a Bizottságnak mindenekelőtt azt kell tisztáznia, hogy az állami támogatásnak minősül-e az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében. A Bizottság erre vonatkozóan megállapítja, hogy az exporthitel vagy az e hitelhez kapcsolódó kezesség – különösen amennyiben tagállamok közötti ügyletekhez kapcsolódik – az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülhet. Az OECD-megállapodás nem zárja ki automatikusan, hogy ez az intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatásnak minősüljön ([8]).

(59) A Bizottság az eljárás megindításáról hozott határozatában rámutat, hogy a kezdeti elemzés alapján úgy tűnik, hogy az intézkedés nem minősül támogatásnak, elsősorban azért, mert a jelek szerint nem nyújt előnyt a kedvezményezett számára. Ennélfogva meg kell vizsgálni, hogy rendelkezésre állnak-e olyan új adatok, amelyek kétségbe vonják ezt az előzetes értékelést.

6.1. Állami támogatásnak minősítés: előny megléte

6.1.1. *Bevezetés*

(60) A Bizottság az eljárás megindításáról hozott határozatában észrevételezi, hogy az érintett intézkedés a bankok által a TVO számára nyújtott kölcsönhöz kapcsolódó kezességvállalás. A Bizottság ebben a határozatában elvetette azt a feltevést, hogy a bankok előnyben részesülnek. Az ezen eljárás keretében a Bizottság számára észrevételeket benyújtó felek egyike sem kérdőjelezte meg ezt az értékelést. A Bizottság jelen határozatában tehát csak a kölcsönt igénybevevő TVO, illetve kivitelezője, az AREVA NP javára biztosított előny meglétét vizsgálja. Ez utóbbit illetően az eljárás megindításáról hozott határozat rámutat, hogy ebben a szakaszban nem zárható ki, hogy Franciaország az AREVA NP-vel való szerződés megkötésétől tette függővé a TVO-nak nyújtott kezességet. Ebben az esetben Franciaország azzal a feltétellel biztosítana előnyt a TVO számára, hogy az AREVA NP-t választják kivitelezőnek. Tehát az utóbbi is profitálna az intézkedésből. Következésképpen a TVO javára biztosított előny a szükséges előfeltétele az AREVA NP javára biztosított előny meglétének. Tehát a Bizottság jelen határozatában először a TVO javára biztosított előny meglétét fogja megvizsgálni.

(61) A finanszírozási költségek csökkenése az az előny, amelyhez az ilyen kölcsönt felvevő – így a TVO – az azt biztosító állami kezesség révén juthat. Ennélfogva – annak megállapítása érdekében, hogy az állami kezesség előnyt jelent-e a kölcsönfelvevőnek vagy sem – célszerű meghatározni, hogy milyen pénzügyi terheket kellett volna viselnie a kölcsönt igénybevevőnek, ha állami szerepvállalás nélkül, piaci alapon folyamodik banki kölcsönért, illetve össze kell hasonlítani ezt az összeget az állami szerepvállalást követően viselt költségekkel. Azt is figyelembe kell venni, hogy egyes vállalatok csak az állami szerepvállalásnak köszönhetően férnek hozzá a tőkepiachoz. Ebben az esetben még jelentősebb lehet az abból származó előny. Ezzel összefüggésben, továbbá mivel az EREF kétségbe vonja, hogy a TVO abban az időszakban hozzáfért volna a bankkölcsönök piacához, a Bizottság a pénzügyi terhek esetleges csökkenésének elemzését megelőzően megvizsgálja, hogy a TVO hozzáfért-e a tőkepiachoz, illetve e hozzáférés elegendő lett volna-e az Olkiluoto 3 projekt egészének finanszírozásához.

6.1.2. *A bankkölcsönök piacához való hozzáférés elemzése*

(62) A Bizottság e határozat 2. szakaszában elemezte az Olkiluoto 3 projekt különböző szakaszait, illetve finanszírozását. Ezen elemzés alapján a biztosítékkal fedezett kölcsönt hivatalosan 2004 márciusában nyújtották. Említést érdemel azonban, hogy a Coface 2003. december 1-től kezességi ígérvényt bocsátott ki. Ehhez a külkereskedelmi kezességvállalási és hitelnyújtási bizottság 2003. november 17-i határozatával járult hozzá. Öt bank pedig már 2003. november 11-től hivatalosan kötelezettséget vállalt 2,5 milliárd EUR – vagyis a projekt finanszírozásának fedezésére elegendő összegű kölcsön – folyósítására a TVO számára. A francia hatóságok által továbbított információkból az derül ki, hogy a TVO – már a francia kormány szerepvállalását megelőzően is – az egész projekt finanszírozására elegendő mértékben hozzáfért a pénzügyi piacokhoz.

(63) Ezenfelül a Bizottság említést tesz arról, hogy az Olkiluoto 3 projekt különböző finanszírozási csomagjainak összeállításakor a TVO kedvező hitelminősítést („*investment grade*”) kapott egy vezető hitelminősítő intézettől. Az ilyen minősítés általában könnyű hozzáférést biztosít a banki kölcsönök piacához, illetve ennek alapján kizárható, hogy a TVO-t nehéz helyzetben lévő vállalatnak kellene tekinteni.

([8]) Viszont bizonyos esetekben az OECD-megállapodás az ilyen intézkedéseknek az EK-Szerződés 87. cikkének (3) bekezdése alapján végzett elemzése során figyelembe veendő, fontos elemnek minősülhet.

(64) A Bizottság végül észrevételezi, hogy a teljes bevont tőkéhez képest – amely meghaladja a 3 milliárd EUR-t – csekély a biztosítékkal fedezett kölcsön – 570 millió EUR – összege. Következtetésképpen a projekt nagy többségét a Coface szerepvállalását követően továbbra is a piac finanszírozza. Ezenfelül a Bizottság a biztosítékkal fedezett kölcsön összege vonatkozásában megállapítja, hogy 2003. november 11-től öt bank kötelezettséget vállalt arra, hogy legfeljebb 2,5 milliárd EUR – bankonként legfeljebb 500 millió EUR – kölcsönt nyújt. Vagyis a francia állam kockázata összehasonlítható azzal, amelyet a magánszférában tevékenykedő bankok készek voltak viselni. Ennélfogva a francia állam részvétele a projekt finanszírozásában nem vezetett a finanszírozási források további diverzifikációjához, és nem csökkentette annál jobban a többi bank kockázatát, mintha egy további bank vett volna részt a projekt finanszírozásában.

(65) A Bizottság a rendelkezésére álló adatok alapján azt a következtetést vonta le, hogy a TVO bármely állami szerepvállalást megelőzően megfelelő hozzáféréssel rendelkezett a pénzügyi piacokhoz. Az EREF állításával ellentétben a francia kormány a befektetők között nem játszott „előfutár" szerepet, valamint olyan időpontban vállalt kezességet, amikor a projekt egészének a finanszírozása már biztosítva volt. Ráadásul még amennyiben ilyen szerepet játszott volna is, a projekt egészének finanszírozásához szükséges pénzeszközökhöz viszonyítva csekély összegre korlátozódott a szerepvállalása, és így nem volt elegendő ahhoz, hogy ösztönző hatást gyakoroljon a magánbefektetőkre. A Bizottság ezzel összefüggésben azt is megállapítja, hogy ésszerűen kizárható az az EREF által felvetett lehetőség, hogy a projekt egész finanszírozása összeomolhatna, amennyiben a Coface visszavonná a kezességét.

6.1.3. *A TVO pénzügyi terhei esetleges csökkenésének elemzése*

(66) Mivel az EREF állításával szemben megállapításra került, hogy a TVO megfelelő hozzáféréssel rendelkezett a pénzügyi piacokhoz, célszerű megvizsgálni, hogy a francia állam által felszámított kezességvállalási díj következtében csökkentek-e azok a pénzügyi terhek, amelyeket a TVO-nak az állami szerepvállalás hiányában kellett volna viselnie, vagy sem.

(67) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában megállapítja, hogy jelenleg egyetlen biztosító vagy pénzintézet sem kínál pontosan olyan típusú – vagyis a TVO hosszú távú nemfizetése esetére szóló – biztosítást, mint amelyet a Coface nyújt ebben az ügyben. A francia hatóságok megerősítették és a panaszosok sem vitatták, hogy a piac jelenleg nem kínál ilyen típusú biztosítást. Ez nem mond ellen a Bizottságnak a tagállamokhoz címzett, az EK-Szerződés 93. cikkének (1) bekezdése értelmében a Szerződés 92. és 93. cikkének a rövid lejáratú exporthitel-biztosításra történő alkalmazásáról szóló közleményének ([9]), amely szerint amennyiben létezik is a rövid lejáratú exporthitelek piaca, a közepes, illetve hosszú lejáratú biztosítékok esetében nem mindig ez a helyzet. Ennélfogva a francia hatóságok által kért díj nem hasonlítható össze közvetlenül a piaci árral.

(68) Abból a tényből, hogy ennek a biztosítéknak nincs piaca, nem következik automatikusan az előny megléte. Mivel a szóban forgó intézkedés valójában kölcsönt biztosító kezességnek minősül, a TVO – az állami szerepvállalás hiányában – kezesség nélküli kölcsönszerződés megkötésével is biztosíthatta volna a maga számára a finanszírozást. Az előny meglétének megállapítása érdekében tehát – a biztosítékkal fedezett kölcsön teljes költségének (a bankok által felszámított kamatláb a kezességvállalási díjjal növelt összegének) a magánszférában tevékenykedő bankok által hasonló kölcsönök esetében, állami kezességvállalás hiányában felszámított kamatlábbal végzett összehasonlítása révén – meg kell vizsgálni, hogy csökkentek-e a TVO finanszírozási költségei.

(69) A Bizottság észrevételezi, hogy a TVO e projekt keretében a biztosítékkal fedezett kölcsönön kívül hitelkeret formájában is igénybe vett banki finanszírozást. Meg kell tehát vizsgálni, hogy az a kamatláb, amellyel a bankok a hitelkeretet biztosították, megbízhatóan jelzi-e a magánszférában tevékenykedő bankok részéről hasonló kölcsönök esetében, állami kezességvállalás hiányában felszámított kamatlábat.

(70) Az EREF vitatja, hogy a hitelkeret kamata a bankok részéről állami kezességvállalás hiányában felszámított piaci kamatlábra vonatkozó jó becslésnek minősül. Az EREF elsősorban úgy véli, hogy a BLB részvétele a hitelkeretben támogatásnak minősül, és javította azokat a feltételeket, amelyekkel ezt a hitelt nyújtották a TVO-nak. A Bizottság megállapítja, hogy az NN 62/B/2006 ([10]) ügyben hozott határozatában elvetette azt a feltevést, hogy a BLB szerepvállalása támogatásnak minősülhet. Vagyis elutasítja a panaszos első állítását. Másrészt az EREF véleménye szerint a Coface kezességvállalása mérsékli a hitelkeret kockázatát, továbbá ebből következően arra ösztönözte a bankokat, hogy az állami kezességvállalás nélküli kondícióknál kedvezőbb feltételekkel nyújtsanak kölcsönt. A Bizottság ezzel kapcsolatban arra mutat rá, hogy az EREF nem közli, hogy a Coface kezessége konkrétan milyen módon mérsékelné a hitelkeret kockázatát. A Bizottság részletesen elemezte az Olkiluoto 3 projektet.

([9]) HL C 281., 1997.09.17., 4. o. A legutóbb a Bizottságnak a tagállamokhoz címzett, az EK-Szerződés 93. cikkének (1) bekezdése értelmében a Szerződés 92. és 93. cikkének a rövid lejáratú exporthitel-biztosításra történő alkalmazásáról szóló közlemény módosításáról szóló közleménnyel (HL C 325., 2005.12.22., 22. o.) módosított közlemény.

([10]) Az EREF a Bizottságnak az NN 62/B/2006 ügyben hozott C(2006)4963 végleges határozatával szemben fellebbezést nyújtott be az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságához. A Bíróság T-94/07 számon vette nyilvántartásba ezt a fellebbezést.

Noha nyilvánvaló, hogy a Coface kezessége mérsékli a biztosítékkal fedezett kölcsönt nyújtó bankok kockázatát, illetve ily módon csökkenti a biztosítékkal fedezett kölcsön általuk felszámított kamatát, a Bizottság ugyanakkor nem azonosított egyetlen olyan módszert vagy szerződést sem, amellyel a Coface kezessége a hitelkeret kockázatát csökkentené. Érdemes tehát leszögezni, hogy a hitelkeretre egyáltalán nem vonatkozik a Coface kezessége. Ezért a Bizottság elutasítja a panaszos azon állítását, miszerint a Coface kezessége mérsékli a hitelkeret kockázatát.

(71) A Bizottság nem talált semmilyen adatot, amely arra engedne következtetni, hogy a hitelkeretre felszámított kamat nem jelzi helytállóan, hogy a magánszférában tevékenykedő bankok hasonló biztosítékkal fedezett kölcsön esetében – állami kezességvállalás hiányában – ugyanilyen kamatot számítanának fel. A Bizottság ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a biztosítékkal fedezett kölcsön nem alárendelt, vagyis olyan kölcsön, amelynek visszafizetése a hitelkeret előzetes visszafizetésétől függ. Vagyis a biztosítékkal fedezett kölcsön a hitelkerettel azonos rangsorolás alá tartozik. A Bizottság azt is hangsúlyozza, hogy a hitelkeret nem rendelkezik olyan preferenciával vagy hitelbiztosítékkal, amely megkülönböztetné a biztosítékkal fedezett kölcsöntől ([11]).

(72) A Bizottság a fenti megfontolások figyelembevételével arra a következtetésre jutott, hogy a hitelkeret kamata érvényes jelzést jelent arra vonatkozóan, hogy a magánszférában tevékenykedő bankok a biztosítékkal fedezett kölcsönhöz hasonló kölcsön esetében – kezességvállalás hiányában – milyen kamatot számítanának fel.

(73) A Bizottság az eljárás megindításáról hozott határozat 59. és 63. pontjában összehasonlította a biztosítékkal fedezett kölcsön teljes költségét a hitelkeret költségével. Ez az összehasonlítás a biztosítékkal fedezett kölcsön átlagos futamidején alapul. A hitelkeret kamatának lineáris extrapolációja segítségével kerül kiszámításra az a kamat ([12]), amelyet erre a futamidőre számítanának fel. Az összehasonlításból kiderül, hogy a biztosítékkal fedezett kölcsön teljes költsége – vagyis a bankok által felszámított kamatnak a Coface kezességvállalási díjával növelt összege – nem alacsonyabb a hitelkeret esetében a bankok által felszámított kamatnál.

(74) A Bizottság megállapítja, hogy míg a francia hatóságok érvényesnek tekintik az eljárást megindító határozat 59. és 63. pontjában bemutatott összehasonlítási módszert, addig a panaszosok erről nem nyilvánítottak véleményt, valamint nem tettek javaslatot alternatív összehasonlítási módszerre. A TVO ebben a vonatkozásban egyetért a Bizottság értékelésével, amely szerint a Coface kezességével nyújtott kölcsön drágább volt, mint a hitelkeret, illetve az abban az időszakban rendelkezésre álló egyéb finanszírozási források.

(75) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a kezesség eredményeként nem mérséklődtek a TVO pénzügyi terhei azokhoz viszonyítva, amelyeket állami kezesség hiányában, a banki tevékenység piacát igénybe véve kellett volna viselnie.

(76) A Bizottság hangsúlyozza, hogy a panaszosok sem az eljárás megindításakor, sem az azt megelőzően tett észrevételeikben nem javasoltak olyan számítási módot, amely segítségével ellenőrizhető lenne, hogy a Franciaország által felszámított kezességvállalási díj mérsékelte-e a TVO pénzügyi költségeit vagy sem.

6.2. **Állami támogatásnak minősítés: következtetés**

(77) A 6.1. szakaszban bemutatott elemzés alapján a Bizottság nem állapíthatott meg a TVO javára meglévő előnyt.

(78) A Bizottság az eljárás megindításáról hozott határozat 69. és 70. pontjában rámutatott arra, hogy az atomerőművek kivitelezői közötti verseny esetleg nem korlátozódik kizárólag magának az atomerőműnek a felépítéséért kért árra, hanem kiterjedhet a TVO-nak ajánlott finanszírozási feltételekre is. A Bizottság megjegyzi, hogy e feltevés alapján a verseny a finanszírozást is tartalmazó „teljes ár” alapján jönne létre, és a kezesség lehetőséget adna az AREVA NP-nek, hogy kedvezőbb kamatozású finanszírozást kínáljon ügyfelének, a TVO-nak, és ily módon az atomerőmű többi építtetőjénél vonzóbb „teljes árra” tegyen javaslatot. Ebben az esetben a kezesség – amely előnyt biztosítana az AREVA NP-nek – exporttámogatásnak minősülne.

(79) A francia hatóságok által ismertetett események időrendje, illetve a 2. táblázatban található összefoglaló révén cáfolható az a lehetőség, hogy a finanszírozást is tartalmazó „teljes ár” alapján alakul ki az építtetők közötti verseny. Egyrészt a TVO a hivatalos kezességvállalást megelőzően, illetve jóval a díj konkrét meghatározása előtt választotta megfelelőnek tartott ajánlattevőnek az AREVA NP/Siemens konzorciumot. Másrészt a kezességvállalási díj pontos összegének hivatalos meghatározását megelőzően hivatalosan aláírták az építtetői szerződést az AREVA NP/Siemens konzorciummal. Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy a TVO azelőtt választotta ki az AREVA NP/Siemens-t, hogy ismerte volna a kezesség konkrét költségét, vagyis a projekt finanszírozásának a költségét.

([11]) Egyedi zálogjog („securities”) nem biztosítja egyik kölcsönt sem. Mindkettő terhelési tilalmat ír elő a TVO számára.

([12]) Tekintve, hogy a biztosítékkal fedezett kölcsön és a hitelkeret egyaránt változó kamatozású, az összehasonlítás az EURIBOR feletti kamatkülönbözetre (pénzügyi szakkifejezéssel „spread”-re), és nem – az egyébként ismeretlen, hiszen a jövőben meghatározandó – teljes kamatlábra épül.

(80) Ezenfelül, még amennyiben ez az utóbbi következtetés hibásnak bizonyulna is, illetve ha az építtetők közötti verseny a „teljes árra” vonatkozna is, a Bizottság már e határozat (75) preambulumbekezdésében megállapította, hogy a biztosítékkal fedezett kölcsön nem jelent a TVO rendelkezésére álló egyéb lehetőségeknél drágább finanszírozási forrást. Mivel a kezesség következtében nem csökkent a TVO finanszírozási költsége a rendelkezésre álló, kezességgel nem biztosított egyéb finanszírozási források költségéhez képest, így az nem mérsékelte, vagyis nem tette vonzóbbá az AREVA NP/Siemens konzorcium „teljes árra” tett ajánlatát.

(81) Következtetésképpen ki kell zárni annak a lehetőségét, hogy az intézkedés előnyt biztosított volna az AREVA NP-nek.

(82) Mivel sem a TVO, sem az AREAV NP esetében nem állapítható meg a támogatásnak minősítés elengedhetetlen elemét jelentő előny megléte, a Bizottság úgy döntött, hogy a Coface 570 millió EUR TVO-nak nyújtott kölcsönre vonatkozó kezessége nem minősül állami támogatásnak.

7. **KÖVETKEZTETÉS**

(83) A Bizottság megállapítja, hogy Franciaországnak a Coface közvetítésével, 2004 március 25-én vállalt kezessége nem minősül támogatásnak.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország részéről 2004. március 25-én, az AREVA NP által a Teollisuuden Voima Oy számára épített atomerőművel kapcsolatban vállalt kezesség nem minősül a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2007. szeptember 25-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja